

Dosarul nr. 2ra-487/21

Prima instanță: Judecătoria Bălți sediul central (jud. V. Schibin)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Corcenco, D. Stănilă, D. Corolevschi)

ÎNCHEIERE

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ion Ciobanu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ion Ciobanu împotriva Primăriei com. Biliceni Vechi r-nul Sîngerei cu privire la obligarea acordării în proprietate privată a cotei de teren, încasarea prejudiciului material sub formă de venit ratat, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 22 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Ion Ciobanu și menținută hotărârea din 16 martie 2020 a Judecătoria Bălți sediul central, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 27 martie 2018, Ion Ciobanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei com. Biliceni Vechi r-nul Sîngerei cu privire la obligarea acordării în proprietate privată a cotei de teren, încasarea prejudiciului material sub formă de venit ratat, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că în perioada anilor 1991-1994 a activat în calitate de pomicultor la livada colhozului com. Biliceni Vechi r-nul Sîngerei, iar în anul 1994 a început studiile în mun. Chișinău.

A menționat că toți muncitorii care au activat în colhozul com. Biliceni Vechi în perioada anilor 1991-1994 au primit cotă de teren, pe când el, deși a avut dreptul de a-i fi repartizată cota de teren echivalent, nu a primit-o, despre acest fapt nu a cunoscut și nici nu a fost informat de juristul Primăriei com. Biliceni Vechi sau alți reprezentanți ai primăriei care activau în acea perioadă.

Astfel, considerându-se îndreptățit de a primi cota de teren echivalent, la care a avut dreptul legal, s-a adresat cu o cerere Primăriei com. Biliceni Vechi r-nul Sîngerei, solicitând atribuirea cotei de teren echivalent, însă, a primit refuz, pe motiv că componența comisiei care a participat la întocmirea listei beneficiarilor de cote de teren la moment nu mai activează.

A considerat că refuzul Primăriei com. Biliceniei Vechi r-nul Sîngerei este neîntemeiat, deoarece prin acțiunile acesteia i-a fost încălcat dreptul de atribuirea cotei de teren echivalent.

Totodată, a precizat că a avut de suferit o pagubă materială și morală în sumă de 161 500 de lei din cauza pârâtei, ce reiese din venitul de pe 1,35 ha pentru perioada unui an, ce constituie aproximativ suma de 8 000 - 9 000 de lei pentru perioada anilor 1991-2018.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor Legii nr. 627 din 4 iulie 1991, art. 12, 13 Cod funciar, art. 7, 166, 167 CPC, art. 16, 17 din Legea privind contenciosul administrativ.

A solicitat repunerea în termen de examinare, admiterea acțiunii, obligarea Primăriei com. Biliceniei Vechi r-nul Sîngerei să-i elibereze în proprietate privată titlu pe cota de teren în mărime de 1,35 ha, precum și încasarea din bugetul Primăriei com. Biliceniei Vechi r-nul Sîngerei a sumei pagubei pricinuite în mărime de 161 500 de lei.

Prin hotărârea din 3 iulie 2018 a Judecătorei Bălți sediul Sîngerei, a fost respinsă acțiunea ca depusă tardiv.

Prin decizia din 6 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost admisă cererea de apel depusă de Ion Ciobanu, casată integral hotărârea din 3 iulie 2018 a Judecătorei Bălți sediul Sîngerei, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a fost respinsă cererea lui Ion Ciobanu privind repunerea în termen și respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Ion Ciobanu ca tardivă.

Prin decizia din 22 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Ion Ciobanu, casată decizia din 6 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 2 iulie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de către Ion Ciobanu, casată hotărârea din 3 iulie 2018 a Judecătorei Bălți sediul Sîngerei, cu restituirea cauzei la rejudecare în Judecătoria Bălți sediul Sîngerei, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 14 august 2019 a Judecătorei Bălți sediul central, din oficiu, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Consiliul com. Biliceniei Vechi r-nul Sîngerei.

Pe parcursul examinării cauzei în prima instanță, Ion Ciobanu a depus cereri suplimentare, solicitând în final, obligarea Primăriei com. Biliceniei Vechi r-nul Sîngerei să-i acorde în drept de proprietate privată cota de teren cu suprafața de 1,35 ha, echivalent a titlului pe cota de teren și anume pe teritoriul comunei Biliceniei Vechi, pe perioada anilor de activitate 1990-1994 în care a fost îndreptățit, încasarea din bugetul Primăriei com. Biliceniei Vechi în mod solidar în beneficiul lui a prejudiciului material cu titlu de venit ratat pentru perioada anilor 2015-2018 în mărime de 49 971 de lei, a prejudiciului moral în mărime de 150 000 de lei și cu titlu de cheltuieli de judecată suma de 2 993 de lei, adică suma pagubei suportate în urma neacordării cotei de teren în valoare de 202 964 de lei.

Prin hotărârea din 16 martie 2020 a Judecătorei Bălți sediul central, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 22 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Ion Ciobanu și menținută hotărârea din 16 martie 2020 a Judecătoriei Bălți sediul central.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că potrivit declarațiilor primarului com. Bilicenii Vechi, în cadrul ședinței instanței de fond, listele persoanelor cărora li s-au atribuit loturile de teren sunt catalogate în registre voluminoase, păstrate în arhivă, însă, în listele respective, reclamantul Ion Ciobanu nu se regăsește.

Potrivit copiei certificatului nr. 1452 din 28 noiembrie 2018 emis de Primăria com. Bilicenii Vechi r-nul Sîngerei s-a confirmat că Ion Ciobanu nu este inclus în lista beneficiarilor cotelor de teren echivalent din registru de atribuire a terenului cu destinație agricolă.

În acest context, instanțele de judecată ierarhic inferioare au conchis că la materialele dosarului nu au fost administrate înscrisuri din care să rezulte că decizia Comisiei funciare din 22 mai 2000 sau dispoziția primarului comunei Bilicenii Vechi nr. 14 din 22 mai 2000 să fi fost anulate.

La fel, reclamantul nu a invocat și demonstrat nici faptul contestării actelor administrative în cauză, care astfel produc efectele juridice.

La 5 februarie 2021, Ion Ciobanu a declarat recurs împotriva deciziei din 22 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu obligarea interventului accesoriu Consiliul local din cadrul Primăriei comunei Bilicenii Vechi r-nul Sîngerei, ca în baza actelor legislative indicate în cerere și a extrasului eliberat din arhiva r-nului Sîngerei, extrasului din carnetul de muncă, eliberat din arhiva Primăriei com. Bilicenii Vechi și a certificatului eliberat de la serviciul relațiilor funciare și cadastru din cadrul Consiliul raional Sîngerei, să-i acorde cu drept de proprietate privată titlu pe cota de teren, cu suprafața de 1,35 ha, anumit din 35,58 ha - terenuri agricole cu plantații multianuale (viță-de-vie, nuc, prune și poni fructiferi), care sunt în fondul funciar de rezervă, de pe teritoriul Primăriei com. Bilicenii Vechi r-nul Sîngerei, pe perioada anilor de activitate 1990-1994, în care a fost îndreptățit, cu încasarea din bugetul Primăriei com. Bilicenii Vechi r-nul Sîngerei, în mod solidar în beneficiul lui a cheltuielilor de judecat în mărime de 10 058 de lei.

În motivarea recursului a invocat că prima instanță și instanța de apel au luat în considerație argumentele orale ale interventului accesoriu și primarului, precum că Consiliul com. Bilicenii Vechi nu are loturi de teren în rezervă sau libere în unitatea administrativ-teritorială de nivelul I, or în cadrul procedurii de atribuire a cotelor de teren echivalent la 22 mai 2000, întregul fond funciar al comunei a fost evaluat și partajat în cote egale în dependență de numărul cererilor depuse de către persoanele între care au avut loc atribuirea loturilor de teren conform situației din 1 ianuarie 1992 și a cererilor depuse până la 1 ianuarie 1992.

Epuizarea fondului funciar în cadrul comunei generează imposibilitatea reală de atribuire a lotului de teren, fără afectarea esențială a tuturor proprietăților actuali ai loturilor de teren, inclusiv care puteau suferi modificări a titularilor timp de 20 ani, perioada de timp scursă de la momentul împărțirii loturilor de teren în cote valorice.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare, cât și primarul com. Biliceniei Vechi au indicat că prin Hotărârea Guvernului nr. 130 din 2 martie 1992, comisia funciară este lichidată, iar chestiunea privind atribuirea cotei de teren, conform art. 10 Cod funciar, ține de competența Consiliului local din cadrul Primăriei com. Biliceniei Vechi r-nul Sîngerei.

A menționat că nu a depus cerere/pretenții în termenul stabilit de lege, împotriva Consiliului funciar din cadrul Primăriei com. Biliceniei Vechi r-nul Sîngerei pe faptul acordării cotei de teren, din motivul că nu a cunoscut despre dreptul la cota de teren, or Consiliul local, juristul din cadrul Primăriei com. Biliceniei Vechi, care activau pe perioada dată, totodată, erau și persoane cu funcții de răspundere și intra în obligațiunile lor deserviciu, nu l-au informat oficial despre aceasta.

Astfel, a aflat despre dreptul său încălcat odată cu primirea de la Primărie a informației despre perioada de activitatea în fostul colhoz.

A mai notat recurentul că instanțele de judecată ierarhic inferioare au luat în considerație doar argumentele orale ale primarului Primăriei com. Biliceniei Vechi r-nul Sîngerei și ale intervenientului accesoriu precum că Primăria com. Biliceniei Vechi nu dispune de terenuri agricole în rezervă pentru a-i acorda cota de teren, iar probele lui directe - extrasul din arhiva r-nului Sîngerei, extrasul din arhiva Primăriei com. Biliceniei Vechi și extrasul de la serviciului relațiilor funciare și cadastru din cadrul Consiliului raional Sîngerei, care confirmă că are tot dreptul legal ca intimatul sa-i acorde cota de teren, nu le-au luat în considerație.

Așadar, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligațiunii impusă prin lege de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei.

La 23 februarie 2021, în adresa Consiliului local Biliceniei Vechi r-nul Sîngerei a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Ion Ciobanu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 103 vol. II), fiind recepționată de către, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 104 vol. II).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție, referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 8 decembrie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 87 vol. II), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 5 februarie 2021 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ion Ciobanu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ion Ciobanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs,

întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Ion Ciobanu urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ion Ciobanu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari